

BESTUURSVERGADERING.

GEHOUDEN DEN 12^d NOVEMBER 1857, TEN HUIZE VAN
DEN HEER STEENSTRA TOUSSAINT.

Tegenwoordig zijn de HH.

P. BLEEKER, *President*.

A. J. D. STEENSTRA TOUSSAINT, *Vicepresident*.

J. GROLL.

G. F. DE BRUIJN KOPS, *Bibliothekaris*.

G. A. DE LANGE.

M. T. REICHE, *Thesaurier*.

J. J. ALTHEER, *Sekretaris*,

terwijl de het lid de heer Dr. J. J. Van Limburg Brouwer en de heer J. H. Donleben als gasten de Vergadering bijwonen, hebbende de heer W. F. Versteeg zich doen verontschuldigen.

De president doet mededeeling dat de gouverneur-generaal president en vicepresident der Vereeniging op de laatste audientie (zie het genomen besluit in de vorige bestuursvergadering) heuschelijk heeft ontvangen en met de verzekering van blijvende belangstelling in de Vereeniging voortdurende medewerking heeft toegezegd.

Worden ter tafel gebracht.

1. Brief van de Kaiserliche Akademie der Wissenschaften dd. Wien, 1 Augustus 1854.

2. Idem van dezelfde Akademie van dezelfde dagteekening.

3. Idem, van idem, gedagteekend 1 November 1855.

4. Idem, van idem, gedagteekend 30 December 1855.
alle vier met kennisgave van toezending van boekwerken aan de Vereeniging.

Aangenomen voor berigt.

5. Brief van den luitenant generaal Jkhr. F. V. A. Ridder de Stuers van Soerabaja den 31ⁿ Oktober 1857 houdende dankbetuiging voor de benoeming tot honorair lid der Vereeniging.

6. Brief van den heer J. F. Heckler van Indramajoe den 4ⁿ November 1857 van gelijke strekking, voor de benoeming tot het gewone lidmaatschap.

7. Extrakt uit het register der besluiten van den gouverneur generaal van Nederlandsch Indië, gedagteekend Buitenzorg 26 Oktober 1857 no. 48 kennisgevende dat ingevolge dezerzijdsche missive door den gouverneur generaal is geschreven aan den minister van koloniën met verzoek om de daarbij aangeboden brieven, gerigt aan buitenlandsche geleerde genootschappen, door middel van de ministeriën van koloniën en van buitenlandsche zaken aan de adressen te willen doen geworden.

Met erkentelijkheid aangenomen voor berigt.

8. Brief van het lid den heer H. Von Rosenberg gedagteekend Buitenzorg Oktober 1857 terugaanbiedende het stuk getiteld „Nest en ei van Hirundo (Dendrochelidon) klecho Horsf.” en van de daarbij behoorende afbeelding.

9. Een artikel van het lid den heer H. Von Rosenberg getiteld: „Overzigtstabellen tot de Ornithologie van den Indischen archipel.”

Wordt besloten dit stuk te plaatsen in de werken der Vereeniging.

10. Brief van het lid den heer Jhr Mr H. C. Van der Wijck gedagteekend Tjiandjoer 27 Oktober 1857 aanbiedende eene flesch minjakh bientaroh (olie van Cerbera odallam Hmlt.) en een aantal vruchten van denzelfden boom met verzoek een scheikundig onderzoek te willen doen instellen naar de giftstof, daarin vervat.

De heer Altheer wordt uitgenoodigd en neemt op zich daaraan te voldoen,

11. Brief van het lid, den heer J. Wolff, gedagteekend Samarinda 27 September 1857, aanbiedende eenige slangen alsmede een voorwerp van *Tarsius spectrum*, gevangen bij Koetei op Borneo's oostkust. De slangen zijn volgens de bepaling van den heer Bleeker.

Xenopeltis unicolor DB.

Ablabes baliodeirus DB.

Amphiesma flaviceps DB.

Elaps furcatus Schl.

Is verstaan.

Aan den heer Wolff den dank der Vereeniging voor deze toezending te betuigen en hem uit te noodigen, met het oog op de nagenoeg volstreckte onbekendheid van Koetei in een zoölogisch opzigt, met het verzamelen van voorwerpen van die plaats op dezelfde loffelijke wijze voort te gaan.

12. Brief van het lid den heer J. F. Heckler, gedagteekend Indramajoe 4 November 1855 met kennisgave bereid te zijn *f* 500 uit te loven voor eene voldoende oplossing der gestelde vraag betreffende de klander. (Zie notulen der vorige bestuursvergadering).

De heer Bleeker stelt voor den heer Heckler thans uit te noodigen om de uit te schrijven prijsvraag nader

te formuleren, zullende de Vereeniging daaraan de meest mogelijke publiciteit geven.

13. Brief van den heer T. H. Eijsinger gedagteekend Anjer 30 Oktober 1857 waarbij voorwerpen worden aangeboden van:

Apocryptes changua CV.
Anguilla sidat Blkr, en
Gastrophysus lunaris J. Müll.

Deze voorwerpen worden in dank aangenomen.

14. Brief van den directeur der kultures, gedagteekend Batavia 31 Oktober 1857 no. 4268/2 aanbiedende twee door den agrikultuur-chemist Dr. Fromberg opge- maakte verslagen bevattende de uitkomsten van eenige kultuurproeven met suikerriet en over de hoedanigheid van het sap van eenige soorten van suikerriet, gekweekt den laboratoriumtuin te Buitenzorg, ter opname in het Tijdschrift der Vereeniging.

Wordt tot plaatsing besloten.

15. De heer Bleeker berigt omtrent de vischsoorten en reptiliën, onlangs door het lid der Vereeniging den heer E. Netscher van Riouw medegebragt en daar gedeeltelijk door hem, gedeeltelijk door de leden der Vereeniging de HH. E. F. Meijer en H. Raat verzameld. De vischsoorten zijn.

Pterois volitans CV.
Machaerium reticulatum Blkr.
Synaptura zebra Cant., en
Ostracion cornutus L.,

van welke de drie eerstgenoemde nieuw zijn voor de kennis der fauna van Bintang, van welk eiland thans 146 vischsoorten bekend zijn. *Pterois volitans*

CV. werd door den heer Netscher van Lingga medegebragt.

De reptiliën bestaan uit de volgende soorten.

- 1 Hemidactylus variegatus Cuv.
- 2 » marginatus Cuv.
- 3 » Meijeri Blkr.
- 4 Bronchocela cristatella Kp.
- 5 Euprepes Sebae DB.
- 6 Typhlops braminus Cuv.
- 7 Dendrophis picta Boie.
- 8 Chrysopelea ornata Schl.
- 9 Bufo gymnauchen Blkr.

Omtrent Typhlops braminus Cuv. deelt de heer Meijer in eene nota mede, dat de inlanders te Riouw deze soort Oelar doewel noemen en beweren dat zij bij den mensch in den endeldarm kruipt en daar volstrekt doodelijke wonden zou toebrengen, een feit echter, wat het eerste gedeelte betreft uiterst onwaarschijnlijk en wat het tweede betreft niet wel mogelijk met het oog op het kleine en onschadelijke gebit dezer zeer kleine slang.

Bij de reptiliën tot dusverre den heer Bleeker van Bintang bekend geworden zijn nog te voegen Crocodilus biporcatus Cuv., Elaps bivirgatus Schl., Ophthalmidion fuscum A. Dum., Naja tripudians Wagl. en Rana tigrina Daud.

Bufo gymnauchen bezit de volgende kenmerken. Eerste vinger even lang als de tweede. Boven oogkasrand sterk uitpuilende. Huid van kop, nek en voorste gedeelte van den rug tot achter de oksels geheel glad, zonder knobbels of wratten. Bovenkaaksrand plat of naar binnen omgebogen, zonder zwarte streep. Paroti-

den langwerpig, meer dan twee maal zoo lang als breed. Trommelvlies goed zichtbaar, veel kleiner dan het oog. Zwemvlies tot aan de teenspitsen reikende, uitgezonderd dat van den derden teen. Voetzool met 3 eirondachtige knobbels; langs den binnenrand van den tarsus eene rei kegelvormige knobbeltjes maar geene verhevene huidplooi. Rug met twee reijen ronde knobbels, die niet verder voorwaarts zich uitstrekken dan tusschen het achterste gedeelte der parotiden. Wratten van zijden en dijen bolvormig. Dwarsche uitstecksels van den 8ⁿ wervel zeer plat. De achterpooten naar voren gebragt reiken slechts met den top van den derden toon tot voor den snuit. De voorpooten naar achteren gebragt reiken niet tot aan den anus.

Hemidactylus Meijeri is eene nieuwe soort en dus genoemd ter eere van den ontdekker. Zij is gemakkelijk herkenbaar aan hare bruinachtig roode voorste en licht grijze achterste kophelft, aan twee ongelijke reijen onregelmatig langwerpige zwarte vlekjes op den lichtgrijzen rug, bruin gespikkelde kin en krop, zeer kleine en talrijke ovale kinschildjes, weinig platten staart, enz. Zij behoort tot de groep der Dactylopères van de heeren Duméril en Bibron. De lengte van het eenige exemplaar bedraagt 61'''.

16. De heer Bleeker brengt nog ter tafel eenige vischsoorten, hem toegezonden van Banjoewangi door den heer Zollinger, eenige andere, verzameld te Buitenzorg door den heer H. Von Rosenberg, alsmede een aantal reptiliën, te Buitenzorg verzameld door de heeren O. J. U. F. Huguenin en H. Von Rosenberg. De vischsoorten van Banjoewangi zijn.

- 1 *Mesoprion octolineatus* Blkr.
- 2   " *fulviflamma* Blkr.
- 3 *Therapon servus* CV.
- 4 *Equula lineolata* CV.
- 5   " *ensifera* CV.
- 6 *Gazza tapeinosoma* Blkr.
- 7 *Clarias batrachus* CV.
- 8 *Belone gigantea* T. Schl.
- 9 *Engraulis Brownii* CV.

De vischsoorten van Buitenzorg zijn volgens de bepaling van den heer Bleeker.

- 1 *Betta trifasciata* Blkr.
- 2 *Ophicephalus marginatus* CV.
- 3 *Mastacembelus maculatus* Rwdt.
- 4 *Bagrus nemurus* CV.
- 5 *Glyptosternon platypogon* Blkr.
- 6 *Clarias batrachus* CV.
- 7 *Barbus binotatus* Kuhl.
- 8   " *bilitonensis* Blkr.
- 9   " *marginatus* CV.
- 10 " *polyspilos* Blkr.
- 11 *Labeobarbus tambroides* Blkr.
- 12 *Capoeta macrolepidota* CV.
- 13 *Systemus apogon* Valenc.
- 14 *Leuciscus lateristriatus* K. v. H.
- 15 *Cobitis fasciata* CV.
- 16   " *Hasseltii* CV.
- 17   " *oblonga* K. v. H.
- 18 *Panchax Buchanani* CV.
- 19 *Hemiramphus fluviatilis* Blkr.
- 20 *Monopterus javanensis* Lac.
- 21 *Arothron leiurus* Blkr.

De reptiliën van de heeren Huguenin en Von Rosenberg zijn de volgende.

- 1 *Platydactylus homalocephalus* Cuv.
- 2 *Hemidactylus frenatus* Schl
- 3   "   *marginatus* Cuv..
- 4   "   *platurus* Blkr.
- 5 *Tachydromus sexlineatus* Daud.
- 6 *Oligodon subquadratum* DB.
- 7 *Brachyorrhos albus* Kuhl.
- 8 *Elaps furcatus* Schl.
- 9 *Megalophrys montana* Kuhl.
- 10 *Polypedates leucomystax* Tschudi.
- 11 *Hylaedactylus baleatus* Tschudi.
- 12 *Bufo scaber* Daud.

17. De heer Bleeker vertoont eene zeeslang, gevangen in de Java-zee en behoorende tot het geslacht *Aipysurus* Lac. Deze soort laat zich tot geene der beide bekende van het geslacht terugbrengen en is door den heer Bleeker benoemd *Aipysurus margaritophorus*. Zij is het naaste verwant aan *Aipysurus laevis* Lac. doch de kopschilden zijn er anders geplaatst. De beide groote neusplaten liggen met haren achterrand in eene zelfde dwarsche lijn, zoodat zij van de voorste voorhoofdsplaten, welke enkel zijn, driehoekig en met de regtlijnige basis naar voren gekeerd en elkander aanrakende, door eene dwarsche lijn zijn gescheiden. De soort is evenwel reeds bij den eersten oogopslag herkenbaar aan de 38 gele of parelkleurige dwarsche banden welke zeer scherp op den ombergrijzen rug afsteken en de schubben van welke banden min of meer volkomen zwart ingevat zijn.

De Lacepède beweerde, dat de slangen van het geslacht *Aipysurus* geene gifhaken hebben en opmerkelijk genoeg hebben ook de heeren Duméril in hun hoofdstuk *Aipysurus* in de groote *Herpetologie* bij de drie door hen nauwkeurig onderzochte voorwerpen geene

gifthaken kunnen ontdekken. Dat die gifhaken evenwel inderdaad bestaan bewijst de heer Bleeker door te vertoonen de bovenkaak van zijn voorwerp, welke, met zorg geprepareerd, het tandenstelsel in volkomen gaven toestand laat zien. Men ontwaart dan ook voor in de bovenkaak twee dicht bijeenstaande gegleufde gifttanden welke echter de lengte van een millimeter nauwelijks overtreffen (niettegenstaande het voorwerp eene lengte heeft van 485 millimeters) doch door de lens gezien de giftsleuf zeer duidelijk laten waarnemen. Achter de inplanting der gifhaken is de bovenkaak glad doch de achterhelft is met nog ongeveer 10 ongesleufde tandjes bezet, welke nog niet half zoo lang zijn als de gifhaken.

De heer Bleeker wijst op dit feit als niet onbelangrijk, daar er door wordt uitgemaakt, dat alle geslachten van de familie der Zeeslangen of Hydrophiden den gifttoestel volkomen bezitten en ten deze dus geene uitzondering bestaat, zooals beweerd geworden is.

28. Brief van het adviserend lid den heer C. L. Doleschall gedagteekend Amboina 8 Oktober 1857 aanbiedende eene beschrijving van Javasche en Amboinasche Arachniden, waar zijn bijgevoegd, behalve de te dien einde toegezonden 102 afbeeldingen (zie bestuursvergadering van 8 July 1857) eenige andere, door den heer Doleschall zelven gemaakt, die een denkbeeld kunnen geven van den rijkdom ten deze der Amboinesche fauna.

Wordt goedgevonden de afbeeldingen der Arachniden op steen te doen brengen en met de beschrijving in de Akten der Vereeniging op te nemen en voorts den heer Doleschall onder kennisgave daarvan dank te zeggen voor zijnen belangrijken arbeid.

18. Brief van het besturend lid, den heer G. A. De Lange gedagteekend Batavia 1 November 1857 van den volgenden inhoud.

„Overeenkomstig het voorstel, voorkomende aan het slot van mijn' brief gedagteekend 9 July 1857, behandeld in de vergadering van denzelfden datum, heeft de Direktie der Vereeniging aan den Sekretaris der commissie ter verbetering der Indische zeekaarten verzocht, haar te willen mededeelen, wat verrigt is betrekkelijk het geopperde vraagstuk van den heer Schaap, voormalig resident van Banka, of de berg Pagoe in het distrikt Koba op het eiland Banka ook afwijking kan veroorzaken op kompassen van schepen, welke zich in de nabijheid van het eiland ophouden.

„Het bestuur heeft daarop ontvangen een afschrift van een rapport betrekkelijk die aangelegenheid, ingediend door den heer J. Ullmann, die het eiland Banka topographisch heeft opgenomen. Die heer zelf heeft, op verzoek van een uwer leden, hetzelfde rapport, maar verrijkt met meerdere bijzonderheden, der Vereeniging regstreeks aangeboden.”

„Uit dit rapport blijkt dat de heer Ullmann uit den top van den berg in kwestie naar een ander punt heeft gepeild, en uit dat laatste naar den berg. Beide peilingen kwamen genoegzaam overeen, en hij besluit daaruit te regt dat het aanwezen van magneetijzersteen op die twee punten geen' invloed op het kompas blijkt te hebben. Hij zegt ook dat langs twee verschillende wegen om den berg topographische opmetingen zijn geschied, welke volkomen sloten.

„Dit laatste beslist echter niet dat er geene lokale aantrekking plaats heeft.”

„ Op schepen, welke in de nabijheid van Banka zich bevinden, kan de geopperde vraag gemakkelijk worden uitgewezen, door namelijk eenige zoogenaamde ware peilingen te bewerkstelligen, waardoor de afwijking der magneetnaald wordt gevonden, of door andere methoden, bij den zeeman voor die bepaling in gebruik. ”

„ Het punt komt mij gewichtig genoeg voor om hierop de aandacht te vestigen van de Kommissie ter verbetering der Indische zeekaarten en een brief van wege de direktie over dit punt aan die Kommissie te schrijven, bijv. van volgenden inhoud. ”

„ „ Het is aan uwe Kommissie bekend dat in der tijd de vraag is geopperd, of het aanwezen van magneetijzer op het eiland Banka, voornamelijk op den berg Pagoe in het distrikt Koba, afwijking der magneetnaald kan veroorzaken welke noodlottig op de goede keuze der koersen van voorbij gaande schepen kan werken en dat de luitenant Ullmann desbetreffelijk in een verslag iets heeft gezegd. ” „

„ „ Om het vraagstuk voor goed uit te wijzen, zijn immers op verschillende punten in de nabijheid van Banka slechts eenige ware peilingen te bewerkstelligen, of azimuthbepalingen te nemen. In het belang der wetenschap en der zeevaart veroorloven wij ons uwer Kommissie beleefdelijk te verzoeken, kommandanten van oorlogschepen, welke die passages bezoeken, op die aangelegenheid opmerkzaam te maken, en als uwe Kommissie daarvan eenige uitkomsten verkrijgen zal, die aan de Vereeniging ter openbaarmaking te willen afstaan. ” „ ”

„ De meerdere bijzonderheden, welke in het der Direktie regtstreeks aangeboden rapport van den luite-

nant Ullmann voorkomen, bestaan hoofdzakelijk in eene topographische beschrijving van het distrikt Koba, en de opgaven der plaatsen waar magneetsteen gevonden wordt en de wijze waarop in vroeger tijd ijzer in dat gewest uit den erts gewonnen werd. Deze beschrijvingen zijn belangrijk, maar meer van land- en volkenkundigen aard."

" Ik stel alzoo voor den heer Ullmann voor zijne ingediende nota te bedanken, en dan te gelijker tijd dien heer mede te deelen, dat het uwer Direktie hoogst wenschelijk voorkomt, dat de heer Ullmann de in zijne verhandeling doorstralende kennis van de gesteldheid en geschiedenis van Banka nederlegt in eene beschrijving van dat eiland, ten einde er publiciteit aan te geven."

Wordt goedgevonden te schrijven aan de Kommissie ter verbetering der Indische zeekaarten, alsmede aan den heer Ullmann, overeenkomstig het door den heer De Lange gedane voorstel.

19. Brief van het lid, den heer J. J. Van Limburg Brouwer, gedagteekend Batavia 2 November 1857 begeleidende eene nota, handelende over de tinertsen van Banka. De inhoud van een en ander is als volgt:

" Op verzoek van den president der Vereeniging heb ik van de hierbij gaande stukken, zijnde eene missive van den toenmaligen resident van Banka den heer Schaap, en eene memorie van den aspirant ingenieur van het mijnwezen Liebert, kennis genomen. Deze stukken zijn (in afschrift) door het gouvernement der Vereeniging toegezonden op de vraag door de Vereeniging aan hetzelfde gerigt, wat er destijds is gedaan of besloten omtrent het voorkomen van andere tinertsen op Banka,

dan die welke gewoonlijk geëxploiteerd worden. Ik heb de eer dienaangaande mede te deelen wat in nevensgaande nota vervat is, en der Vereeniging voor te stellen onder afschrift dezer nota het gouvernement in Nederlandsch Indië zoowel als de partikuliere ondernemers op Biliton uit te noodigen hunne nasporingen te dien opzichte te doen voortzetten."

"Tinertsen van Banka."

"In maand Juny 1851 werd door den heer D. F. Schaap, destijds resident van Banka, aan het Gouvernement gerapporteerd dat hij sinds eenigen tijd nasporingen had doen in het werk stellen nopens het voorkomen van tinertsen op dat eiland, behalve den tinsteen, in den toestand, waarin hij stroomtin gheeten en bij uitsluiting op het eiland Banka wordt bewerkt; dat hem vertoond waren twee ertsklumpen, afkomstig van Planas onder het distrikt Muntok. Een van die ertsklumpen is overlegd aan het Gouvernement. Een ander is aan een mineralogisch onderzoek onderworpen door den heer Liebert, aspirant-ingenieur voor de mijnen in Nederlandsch Indië. Deze is na uittrekking met chloorwaterstofzuur bij smelting voor de blaasbuis gebleken te bevatten 39,95% zuiver tin. Een (plaatse-lijk?) onderzoek ingesteld op het terrein, waar deze ertsklumpen zijn gevonden, heeft geen resultaat opgeleverd, omdat den ingenieur Liebert de noodige werktuigen ontbraken, tot een grondig onderzoek vereischt. De heer Liebert meende alleen uit den weinig afgeronden vorm der ertsklumpen te mogen besluiten dat zij niet van verre afkomstig konden zijn, waardoor het ge-

voelen zou worden wederlegd dergenen, die beweren dat de tinerts van Banka van verre, welligt van de vaste kust van Malakka, zou afkomstig zijn. De resident van Banka drong bij het Gouvernement aan op het instellen van een speciaal onderzoek, wegens het groot en overwegend belang dat er in zou gelegen zijn wanneer men de bronader kon opsporen van het thans geëxploiteerd wordende stroomtin, welks exploitatie zoo vele schatten in 's lands kas doet vloeijen en te eeniger dage kan, ja zeker moet uitgeput geraken."

"In het VIe Deel van het Natuurkundig Tijdschrift, uitgegeven door de Natuurkundige Vereeniging in Nederlandsch Indië, 1854, komt een berigt voor van de heeren Maier en Loudon omtrent het voorkomen van tinerts op het eiland Biliton. Dit berigt bevat bijzonderheden omtrent twee soorten van tinerts op het eiland, die ook aan eene scheikundige analyse zijn onderworpen. De rijkste dezer ertsen bevatte 65,7% tin-oxyde, dus ongeveer 48.5% zuiver tin. Even als zulks vermeld wordt omtrent den tinerts van Banka bevatte deze bilitonsche erts, behalve tin-oxyde, slechts ijzer-oxyde, een weinig aluinaarde, benevens sporen van kalkaarde en mangaan, zonder eenig innengsel van zwavelarsenik of andere zwavelmetalen. Van beide ertsen wordt de uitmuntendheid geroemd, daar het verkregen tin steeds in zuiverheid het engelsche tin zal overtreffen, dat door pyrieten en arsenikijzer wordt verontreinigd."

"In dit berigt nopens den bilitonschen erts wordt niet de minste bijzonderheid aangaande zijn plaatselijk voorkomen medegedeeld. De inzenders vermelden dat op Biliton een onderzoek daaromtrent wordt in-

gesteld en behouden zich voor daarop terug te komen.”

„ De genoemde ertsten van Banka en Biliton zijn waarschijnlijk dezelfde. Beide verkeeren in denzelfden staat van zuiverheid, waardoor ze van den tinerts in anders gewoonlijk verschillen. De afwezigheid der sulphureten in het stroomtin verklaart men gemeenlijk door den invloed van het water en de atmosferiën, waardoor ze in ligt oplosbare sulphaten worden veranderd. De tinerts is op Banka gevonden in eenemijn met den gewonen tinsteen aan de oppervlakte van de kleilaag, waaruit door wassching de tinerts wordt gewonnen. De heer Liebert aarzelt dan ook niet te verklaren dat deze erts van elders afkomstig is, maar besluit, zooals boven gezegd is uit den weinig afgeronden vorm dat hij niet van verre kan gekomen zijn. Een nader onderzoek omtrent den geologischen aard van het terrein op beide eilanden zal alleen de meerdere of mindere juistheid van deze bewering aan den dag brengen. De tinsteen in anders is tot nog toe slechts in primitieve gesteenten voorkomende gevonden. In de granieten (gneiss en glimmerschiefer), syenieten en feldsteenporfieren. Van den geologischen bouw der eilanden vermeldt geen der berigten iets met zekerheid.

„ Zonder gewigt zijn die berigten niet en het moet opgemerkt worden dat de heer Schaap, als resident van Banka het eerst de aandacht op dien tinerts vestigde. Daarom vooral verdient de ijver en opmerkzaamheid van dezen hoofdambtenaar geroemd te worden, omdat in den laatsten tijd naast de exploitatiën van het gouvernement op Banka, partikuliere exploitatiën op Biliton zijn aangevangen en men zoo ligt geneigd is bij de partikuliere nijverheid meerdere ijver en meer be-

langstelling te vooronderstellen dan immer bij gouvernementen ambtenaren zou kunnen worden gevonden.

„Maar er dient meer gedaan. Sedert deze mededeelingen gedaan werden, zijn verscheiden jaren verloop. Wij verheugen ons in de belofte door de partikuliere industriëlen van Biliton gedaan, en blijven met verlangen nadere berigten te gemoet zien. Wij vereenigen ons met den wensch van den heer Schaap dat te dien opzichte van gouvernementen wege een speciaal onderzoek worde ingesteld, waartoe in der tijd den ingenieur van de mijnen de noodige instrumenten ontbraken.”

Wordt goedgevonden den heer van Limburg Brouwer dank te zeggen voor zijne nota en in den geest daarvan het gouvernement te berigten.

20. Brief van den dirigerend officier van gezondheid in de 1^e militaire afdeeling op Java gedagteekend Batavia 27 Oktober 1857 no. 881.

21. Brief van den resident van Besoeki gedagteekend Besoeki, 28 Oktober 1857 1498.

22. Brief van den resident van Timor gedagteekend Timorkoepang 11 Oktober 1857 no. 55/9.

Alle drie terug aanbiedende de intekeningslijsten voor vrijwillige bijdragen ter oprigting van een Museum der Vereeniging. Het stortingsbewijs op 's lands kas, groot f 35, bij laatstgenoemden brief ingesloten, wordt in handen gesteld van den thesaurier.

23. De heer Bleeker brengt ter tafel eenige door het lid den heer J. E. Van Leeuwen toegezondene naturalien en oudheden, vermeld in den brief van 24 Oktober 1857 (zie notulen vorige vergadering).

Wordt besloten genoemden heer den dank der direktie

te betuigen, en de naturaliën in handen te stellen van den heer Altheer om daarop te dienen van rapport.

24. De heer J. H. Donleben vertoont eene kollektie mineralen, verzameld op Timor, en biedt haar der Vereeniging ten geschenke aan.

De president betuigt daarvoor dien heer den dank der Vereeniging.

25. De president brengt ter tafel eenige proefdrukken van de afbeeldingen der insekten, behoorende tot de tweede dipterologische bijdrage van den heer Dr. C. L. Doleschall, alsmede van de plaat, behoorende tot de verhandeling over Sumatrasche neushoornvogels van het lid van den heer H. Von Rosenberg.

26. Tot lid der Vereeniging wordt voorgesteld en benoemd de heer J. H. Donleben, kapitein der infanterie, ridder der Militaire Willemsorde, te Batavia.

27. Ingekomen boekwerken:

1. Denkschriften der Kaiserlichen Akademie der Wissenschaften. Phil. hist. Classe VI^r Band 4° 1855.

2. Idem Math. naturwissensch Cl. IX^r Band 4°. 1855.

3. Jahrbücher der k. k. Central-Anstalt für Meteorologie und Erdmagnetismus von Karl Kreil III^r Band, Jahrgang 1851 4° Wien 1855.

4. Sitzungsberichte der Kaiserlichen Akademie der Wissenschaften. 8°. Philos. hist. Classe 1855 XV. Band Heft 2 und 3; XVI. Band Heft 1 Heft 2. XVII Band. Heft 1, Heft 2.

5. Idem. math. naturw, Classe, 8° 1855. XV, Band Heft 3. XVI Band Heft 1, Heft 2; XVII^r Band Heft 1, 2, 3 (te zamen 14 stuks) (alle van de voornoemde Akademie).

6. Mémoires de l'Académie royale de Médecine 4°. Tome I Bruxelles 1848; Tome II Br. 1850; Tome III. Br. 1854,

7. Mémoires des concours et des savants étrangers publiés par l'Académie royale de médecine de Belgique 4° Tome 1 Bruxelles 1848; Tome II Br. 1852; tome III fascen Br. 1855; tome III,

deux fasc. Brux. 1856. (te zamen 7 stuks) (No. 6 en 7 van de Academie royale de Médecine te Brussel).

8. Archives du Muséum d'histoire naturelle publiés par les professeurs administrateurs de cet établissement 4°. tome IV 3 livraisons et 4 liv. 2, 3, 4 tome V 1 livrais. tome VI livraison 1, 2, tome VI livr., 1., 2. 3. 4. tome VII livr. 2. 3. 4. tome VIII, 1. (te zamen twaalf stuks).

9. Muséum d'histoire naturelle de Paris *a*. Catalogue méthodique de la collection des mammifères de la collections des oiseaux et des collections annexes par M. Isodore Geoffroy Saint Hilaire 1e Partie Mammifères 8°, Paris 1851. *b*. Catalogue méthodique de la collection des reptiles par M. A. A. Duméril 1e et 2e livraison 8° Paris 1851. *c*. Catalogue de la collection entomologique. Classe des Insectes par M. Milne Edwards; Ordre des Coléoptères 1e et 2e livraison 8° Paris 1850 (te zamen 5 stuks) (van het Museum).

10. Le tcheou-li ou rites des Tcheou, traduit pour la première fois du Chinois par feu Ednard Biot. Tome I et II. Avec une table analytique 8° Paris 1851 (van den vertaler).
